

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ

***Актуальні проблеми філології та
методики викладання іноземних
мов у сучасному
мультилінгвальному просторі***

*Всеукраїнська науково-практична конференція
Матеріали конференції*

14 квітня 2016 року

Вінниця – 2016

УДК 81(06)
ББК 81.2я43
А 43

Редакційна колегія:

доц. Ямчинська Т.І. (головний редактор)
доц. Дробаха Л.В.
доц.Козачишина О.Л.
доц. Грачова І.С.

Збірник містить матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультілінгвальному просторі», представлені викладачами вищих і середніх навчальних закладів України. Доповіді відображають широкий спектр досліджень у галузі лінгвістики, методики, педагогіки та практичні доробки учасників конференції.

Друкується за ухвалою навчально-методичної комісії факультету іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (протокол № 9 від 23 березня 2016 року)

Адреса редакції:

Інституту іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, вул. Острозького, 32, м. Вінниця, 21100

УД 81(06)
ББК 81.2я43

© Автори статей, 2016

© Факультет іноземних мов Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

А 43 Актуальні проблеми філології та методики викладання іноземних мов у сучасному мультілінгвальному просторі // Матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної конференції. / Гол. ред. Ямчинська Т.І. – 14 квітня 2016 р. – Вінниця : ФОРМ Корзун Д.Ю., 2016. – 340 с.

Підписано до друку 05.04.2016.

Формат 60x84/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Умов. друк. арк. 21,25. Обл.-видавн. арк. 19,76.

Наклад 75 прим. Зам. № 13330.

Віддруковано з оригіналів замовника.

ФОРМ Корзун Д.Ю.

м. Вінниця, вул. 600-річчя, 21а.

Тел.: (0432) 69-67-69, 603-000

(096) 97-30-934, (093) 89-13-852

e-mail: info@ivoru.com.ua

3. Day R.A. How to Write and Publish a Scientific Paper / Day R.A. – Greenwood, 2011. – 282 p.
4. Ding D. The Passive Voice and the Social Values in Science /D.Ding //Journal of Technical Writing and Communication.– 2002. – No. 32. – P.137-154.
5. Glasman-Deal H. Science Research Writing /Glasman-Deal Hillary. – Imperial College Press, 2009.– 317p.
6. Widdowson H.G. Literary and Scientific Uses of English /Widdowson H.D. //English Language Teaching Journal. – 1974. – Vol. 28. – P.282-293.
7. Yannuar N. Active and Passive Constructions by Indonesian Student Writers /Yannuar N.,Shitadevi I.,Basthomi Y. //Theory and Practice in Language Studies. – 2014. – Vol.4. – No.7. – P.1400-1408.

Оксана Столяренко , Олена Столяренко

(м. Вінниця)

**ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ДО ІНШОМОВНОГО
СПІЛКУВАННЯ І ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ
ПУБЛІЦИСТИЧНОГО МОВЛЕННЯ**

Національне оновлення життя й діяльності суспільства в Україні у напрямках розв'язання цілого комплексу політичних, соціально-економічних, культурно-просвітницьких проблем ставить нові вимоги до мовної освіти й мовленнєвої підготовки учнів сучасної загальноосвітньої школи. Відповідно до нової концепції навчання державної мови, поглибленого оволодіння іноземною мовою, постає потреба в повнішому й системному дослідженні живого мовлення учнів у різних формах і жанрах з метою підвищення культури мовлення,

формування на цій основі нової системи духовно-світоглядних орієнтацій молоді на кращих українських та світових літературно-мовних традиціях.

Робота над підвищенням культури мовлення учнів неможлива без методичних напрацювань з оволодіння іноземною мовою, бо показниками досконалого мовлення є уміння й навички спілкування громадян країни не лише в усіх сферах суспільного життя, а й взаємодії з представниками інших держав, посильної участі у розв'язанні глобальних проблем людства.

Озброїти учнів хоча б елементарним рівнем мовленнєво-публіцистичної культури повинна також нинішня загальноосвітня школа. Між тим аналіз теперішніх програм з української (чи будь-якої іншої) мови і стану практичної роботи засвідчує, що загалом у загальноосвітній школі не приділяють належної уваги розвиткові публіцистичного іноземного мовлення учнів як в урочний, так і в позаурочний час. Не створено й ефективної технології організації навчально-виховної роботи, яка б сприяла формуванню культури такого мовлення школярів. Тому назріла потреба в пошуках і створенні науково обгрунтованої програми, методик з формування в учнів основ культури публіцистичного мовлення. Ще важливіше й об'ємніше завдання – опрацювати й дидактично реалізувати всю систему навчально-виховної шкільної роботи в цій галузі, створити по можливості навчальні посібники з навчально-публіцистичної праці вчителя в школі. Отже, актуальність теми нашого дослідження визначається і недостатнім вивченням зазначеної лінгводидактичної проблеми, і диктується вимогами часу.

Школі належить основна роль у підготовці майбутніх активних творців нового життя в Україні, у формуванні в них національної

самосвідомості, політичної культури, толерантності, глобального гуманістичного світогляду, культури публіцистичного мовлення. Конче потрібно, щоб в Україні всі її громадяни досконало володіли не лише державною мовою, культурою ведення полеміки, дискусій, уміли грамотно висловлювати свої думки, а й були здатними до діалогу з представниками інших народів і національностей, до іншомовного спілкування.

Мова людська – невичерпна скарбниця, з якої кожен черпає різноманітні засоби оформлення думки, реалізації різноманітних потреб і етичних норм спілкування. Вона є досконалим інструментом не лише формування власної думки й почуття, але й знаряддям впливу на інших людей.

Нелітературне, ненормативне мовлення – це насамперед, свідчення невихованості людини, а вже потім – її неосвіченості. Досить часто доводиться спостерігати безпорадність, алогічність, а часто й граматичну неоковирність, невпорядкованість думки в різних формах її мовленнєвого втілення. Виявленню механізмів подолання зазначених недоліків присвячені праці лінгвістів, психологів, методистів, педагогів. Психологічні основи породження й розвитку мовлення дітей обгрунтовані в працях О. О. Леонтєва, М. І. Жинкіна, П. Я. Гальперіна, В. О. Моляко, Б. Г. Ананьєва, О. В. Скрипченка та ін.

Лінгво-методичні і педагогічні основи формування умінь і навичок мовлення висвітлюються в працях Ф. І. Буслаєва, І. І. Срезневського, К. Д. Ушинського, І. Я. Франка, В. О. Сухомлинського. Зокрема, обгрунтування прийомів роботи над словом знаходимо в дослідженні В. І. Водовозова, Н. А. Корф, Ф. Ф. Бунакова, Д. І. Тихомирова та інших. Питання основних умов розвитку і

вдосконалення мовленнєвої культури учнів висвітлено в мовознавчих працях Л. В. Щерби, І. К. Білодіда, Р. О. Будагова, В. В. Виноградова, В. С. Вашенка, А. П. Коваль, В. Г. Костомарова, І. Г. Чередніченка, С. Я. Єрмоленко, Б. А. Буяльського, Н. Д. Бабич та ін. Психологічні аспекти цієї проблеми досліджувались Б. Ф. Баєвим, Л. С. Виготським, І. О. Зимньою, З. І. Калмиковою, А. К. Марковою та ін.

Проблема формування культури мовлення учнів охоплює широке коло питань. Однак питання удосконалення культури публіцистичного мовлення, іншомовного спілкування досі не було предметом монографічного вивчення. Між тим є необхідність звернення до зазначеної проблеми з метою обґрунтування напрямів роботи середньої загальноосвітньої школи в нових умовах виховання мовної особистості учня.

Сучасний підхід до навчання мови (як рідної, так і іноземної) визначається як основними функціями самої мови – бути найважливішим засобом спілкування й пізнання, так і замовленням самого суспільства – сформувати різнобічно розвинену й соціально активну особистість, якій притаманна справжня культура спілкування за найрізніших умов мовленнєвої діяльності, яка сповнена поваги не лише до рідної, а й до носіїв чужої мови, вміє вести діалог, дискутувати, толерантно відстоювати свої погляди, доводити, точно й аргументовано висловлювати свої думки, дотримуючись мовних норм і правил мовленнєвої поведінки, тобто володіти також і культурою публіцистичного мовлення.

Розв'язання цих завдань безпосередньо пов'язане з реалізацією такої комунікативної мети курсу рідної, а також іноземної мови, як формування вмінь і навичок вільного володіння мовою у всіх видах

мовленнєвої діяльності (слухання, читання, говоріння, письмо), правильно користуватися її стилями, формами, жанрами. При цьому має забезпечуватися свідоме ставлення учнів до вивчення мови, розвитку зв'язного мовлення а, отже, й мислення, емоційної сфери, володіння культурою спілкування взагалі і конкретно – культурою публіцистичного мовлення.

Лілія Терещенко

(м. Вінниця)

ENGLISH AS A MODERN LINGUA FRANCA

The popular view of English as a modern lingua franca in economics and academia rarely goes beyond the fact that English provides strong competitive advantages to its speakers in social, commercial, diplomatic and educational spheres. Only a limited number of specialists, linguists and educators, pose for a moment in the stereotypic flow of positive characteristics of EFL learning in order to ask a question “What is going to happen to English? And what are we supposed to study and teach?”. To answer these questions is no easy task. We are going to discuss some factors that currently have a profound influence on the development and the future of English: total number of English speakers, prestige factor, language proficiency, and change of the language system.

The British Council estimates that English is currently spoken at any useful level by at least one quarter of the world's population [5]. This number by far surpasses the total number of Mandarin speakers, the largest native language community in the world. With the ratio of non-native speakers to native speakers of 4:1 English doesn't belong to the UK or the USA any

more. It's the language of the world community. No wonder many businesses, such as Honda, Nokia, Lenovo, Rakuten, Renault, and Samsung have adopted English as their corporate language. According to English Proficiency Index survey, the ease of doing business closely correlates with the strength of English skills in countries where English is not an official language [2; 3]. The Harvard business review adds that good English is a critical tool, which people believe will give them new opportunities at home and abroad, stimulate their salary rise and improve the quality of life [4].

Thus, we see a shift from treating English as a prestige factor to the basic instrumental skill for the entire global workforce, in the same way that 'literacy has been transformed in the last two centuries from an elite privilege into a basic requirement for informed citizenship' [4]. Knowing English is not a luxury in the modern world, it is a must. Even the French academic circles (some of the most ardent proponents of their native language) have to admit that much of their scientific work both in the laboratories and in print is in English. Yet, the desire to know and use the language doesn't necessarily correspond to the abilities to do so.

Though there are more than 12 million teachers of English in the world [5], the language proficiency levels range from very high to stunningly low among different nations. Apart from European countries (except France) with traditionally high levels, the only countries to feature high English language proficiency are Singapore, Malaysia, and Argentina. The Middle East and North Africa have very weak English skills and are the only regions with declining adult English proficiency levels [3].

British English remains the model in most Commonwealth countries where English is learnt as a second language. But poor language knowledge has given rise to many hybrid variants of the language in the countries where